

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **G. T.**, zast. Mgr. Oksanou Rizak, advokátkou se sídlem 28. pluku 128/12, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2022, č. j. OAM-14693-13/ZR-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2024, č. j. 8 A 123/2022-31,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2024, č. j. 8 A 123/2022-31, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 7. 2021, č. j. 17 T 10/2021-8425 (dále jen „odsuzující rozsudek“), odsouzen za spáchání trestného činu krácení daně dle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), a trestného činu porušení práv k ochranné známce dle § 268 odst. 1 a odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, a to ve formě spolupachatelství. Žalobci byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v délce trvání tří let, peněžitý trest ve výši 365 000 Kč a uložena povinnost nahradit poškozené společnosti společně a nerozdílně s dalšími spolupachateli škodu a nemajetkovou újmu.

[2] Na základě výše uvedeného žalovaný obdržel podnět v podobě opisu z Rejstříku trestů žalobce a z moci úřední zahájil řízení o zrušení jeho povolení k přechodnému pobytu. V rámci správního řízení žalovaný vydal výše napadené rozhodnutí a povolení k přechodnému pobytu žalobce dle § 87d odst. 2 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušil a zároveň mu dle § 87d odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovil lhůtu 30 dnů k vycestování. Žalovaný vycházel z odsuzujícího rozsudku, ze kterého vyplynulo, že žalobce spolu s dalšími šesti odsouzenými po dobu delší než 6 měsíců opakovaně a dlouhodobě vykonával činnost spočívající v nelegálním obstarávání tabáku

určeného k výrobě cigaret a tabákových komponentů, jejich skladování a nelegální výrobě cigaret a jejich distribuci. Na výrobní lince žalobce spolu s odsouzenými nelegálně vyrobil celkem zhruba 32,6 milionů kusů cigaret různých značek. Žalobce s dalšími odsouzenými způsobil ČR škodu na daních ve výši zhruba půl miliardy korun. V uvedeném jednání žalovaný spatřoval narušení veřejného pořádku závažným způsobem dle § 87d odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k závažnosti trestné činnosti žalovaný neshledal dopad do soukromého a rodinného života a ekonomické sféry žalobce za nepřiměřený.

[3] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil správní žalobou, ve které se hájil tím, že poškozené společnosti nahradil škodu a nemajetkovou újmu, peněžitý trest řádně plní, z výkonu trestu byl podmíněně propuštěn a po větší část svého pobytu na území ČR (více než šest let) vedl na území řádný život. Ve vztahu k trestné činnosti namítal, že oproti dalším odsouzeným míra jeho přispění byla minimální a že u něj nebylo prokázáno zavinění ve formě přímého úmyslu. U žalobce nedocházelo k opakovanému narušení veřejného pořádku, jelikož se v posuzovaném případě jednalo o pokračování v trestném činu (a též souběh), nikoliv o opětovné páčání trestné činnosti. V jeho případě se tedy nejednalo o narušení veřejného pořádku závažným způsobem dle § 87d odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Zároveň je napadené rozhodnutí v rozporu se zásadou přiměřenosti. Přestože bylo žalovanému známo, že na území ČR žije s manželkou a dětmi, žalovaný chybně shledal, že zrušením přechodného pobytu nedojde k zásahu do rodinného a soukromého života žalobce.

[4] Městský soud napadeným rozsudkem žalobu zamítl. Páchání trestné činnosti žalobcem městský soud považoval za závažné narušení veřejného pořádku dle § 87 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců. V odůvodnění, proč se jednalo o dlouhodobou a opakovanou činnost, odkázal na napadené rozhodnutí, dle kterého jsou opakované útoky i ty činy, které byly dle trestněprávních předpisů kvalifikovány jako jediný trestný čin. Také odkázal na tvrzení žalovaného, že dosavadní chování žalobce nedává žádné záruky ve smyslu zlepšení chování účastníka řízení. Co se týká přiměřenosti napadeného rozhodnutí v oblasti zásahu do rodinného a soukromého života, městský soud taktéž odkázal na odůvodnění žalovaného, který se tímto detailně zabýval. Rodinní příslušníci nejsou na žalobce pobytově vázáni a v době výkonu jeho trestu se o sebe museli postarat sami. Městský soud uzavřel, že žalovaný správně konstatoval, že veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku převažuje nad zájmem jednotlivce a napadené rozhodnutí je z tohoto hlediska přiměřené.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), na základě které požaduje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Dle stěžovatele nebyla splněna podmínka § 87d odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců spočívající v naplnění znaku narušení veřejného pořádku závažným způsobem. Žalovaný dle stěžovatele opomenul část odsuzujícího rozsudku, která svědčí v jeho prospěch. Míra přispění stěžovatele ke spáchání trestného činu byla minimální, neboť stěžovatel se nepodílel na výrobě cigaret a tabákových komponentů, účastnil se převážení komponentů pouze ve třech *turnusech* (nejedná se tedy o dlouhodobou činnost), plnil pouze

pokračování

roli řidiče (nebyl tedy nezbytným členem skupiny jako ostatní) a cíleně neútočil na zájmy České republiky. Stěžovatel nahradil v plné výši škodu a nemajetkovou újmu poškozené společnosti, žalovaným citovaný rozsudek NSS ze dne 18. 4. 2013, č. j. 5 As 73/2011-146, proto nelze uplatnit, neboť zde není nutná ochrana veřejného pořádku do budoucna.

[7] Stěžovatel měl od 21. 8. 2013 povolený přechodný pobyt na území ČR a po větší část svého pobytu zde vedl řádný život. Na základě výše uvedeného tvrzení městského soudu, že chování stěžovatele v rámci pobytu na území nedává žádné záruky ve smyslu zlepšení chování účastníka řízení, nemá oporu ve spisovém materiálu.

[8] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatel spatřuje v tom, že se městský soud nevypořádal se žalobní námitkou, že jeho jednání nenaplnilo podmínku závažného narušení veřejného pořádku a námitkou týkající se nepřiměřenosti zásahu napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Ve vztahu k těmto otázkám městský soud pouze odkázal na argumentaci žalovaného uvedenou v napadeném rozhodnutí.

[9] Stěžovatel nesouhlasí s tvrzením městského soudu, že se žalovaný dostatečně zabýval dopadem napadeného rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života. Z napadeného rozhodnutí ani ze spisového materiálu není zřejmé, jak a na základě jakých podkladů žalovaný posuzoval sociální a ekonomické postavení manželky a dětí stěžovatele. Řízení o zrušení pobytového oprávnění bylo zahájeno z moci úřední, je tedy ovládáno zásadou vyšetřovací a zásadou materiální pravdy. Žalovaný měl vzít v potaz faktické fungování rodiny stěžovatele, tj. závislost rodinných příslušníků na stěžovateli, ve smyslu materiálním (povinné výživy), ale i sociálním (výchovy dětí), včetně integrace a délky pobytu stěžovatele na území ČR. Žalovaný se pouze omezil na konstatování, že rodinní příslušníci mají na území ČR platné povolení k trvalému obytnu a nejsou na něm pobytově vázáni. Stěžovatel v opravných prostředcích předestřel rozhodné a aktuální skutečnosti, kterými se však městský soud a žalovaný nezabývali.

[10] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným rozsudkem a setrval na správnosti napadeného rozhodnutí. Dle žalovaného je kasační stížnost účelová a nedůvodná, kasační námitky jsou formální, obecné a *nic neříkající*. Stěžovatel se kasační stížností pokouší napravit nečinnost jeho právní zástupkyně v rámci správního řízení. Právní zástupkyně podala v rámci tohoto řízení odvolání proti oznámení o zahájení řízení, přičemž jí mělo být, jako právnímu profesionálově, jasné, že takovýto úkon není přípustný. Přestože se následně seznámila s obsahem spisového materiálu a oznámila, že se písemně vyjádří k předmětu řízení, neučinila tak. Žalovaný odkázal na rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2017, č. j. 10 As 24/2015-84, o nemožnosti nápravy procesní pasivity účastníků správními soudy.

[11] Dále žalovaný trvá na tom, že se řádně vypořádal s tím, z jakého důvodu považuje jednání stěžovatele za opakované závažné narušování veřejného pořádku a aktuální. Tvrzení stěžovatele o vedení řádného života považuje za *absurdní*. Poukázal na odsouzení stěžovatele za trestnou činnost k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 3 let a způsobenou škodu zkrácení daně ve výši půl miliardy korun. Stěžovatel se v kasační stížnosti ve vztahu k nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí vyjadřuje obecně a nelze z ní dovodit, z jakého důvodu má být zasaženo do vazeb se zletilými dětmi. Stěžovatel v průběhu správního řízení dostal dostatek prostoru k vyjádření se, tento však nevyužil. Žalovaný dodal, že přesto, že správní řízení bylo zahájeno z moci úřední, nelze nechat veškeré dokazování na žalovaném.

Účastník je povinen v rámci řízení poskytnout veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti (§ 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců).

[12] Stěžovatel se ve své replice ohradil proti vyjádření žalovaného, resp. proti tvrzení, že kasační stížnost je účelová. Právní zástupkyně stěžovatele dne 15. 9. 2022 podala odvolání nikoliv proti oznámení o zahájení řízení, ale proti rozhodnutí ve věci. Stěžovatel se po nahlížení do spisu již nevyjádřil, jelikož obsahem spisu byly listiny a skutečnosti, na které stěžovatel odkazoval v odvolání proti rozhodnutí ve věci. Námitky, které stěžovatel uvedl v řízení před městským soudem, jsou skutečnosti, které byly známé žalovanému z jeho činnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost je částečně důvodná.

III.a Nepřezkoumatelnost posouzení otázky narušení veřejného pořádku závažným způsobem

[15] Kasační soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Ke konkrétnímu obsahu pojmu nepřezkoumatelnosti srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, nebo ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, č. 1795/2009 Sb. NSS. Konstatování nepřezkoumatelnosti by mělo být vyhrazeno výjimečným případům, kdy není z odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec patrné hodnocení podstatných důvodů či skutečností (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. [29]).

[16] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že se městský soud nevypořádal se žalobními námitkami týkajícími se závažnosti jednání stěžovatele dle § 87d odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců a pouze odkázal na napadené rozhodnutí. Kasační soud z obsahu spisu vedeného u městského soudu ověřil, že stěžovatel ve správní žalobě poukazoval na to, že nebylo zohledněno zejména to, že míra přispění ke spáchání trestného činu byla minimální, neprokázalo se zavinění ve formě přímého úmyslu, že ze strany stěžovatele nedocházelo k opakovanému narušení veřejného pořádku, v minulosti nebyl trestán za trestnou činnost ani přestupek, dále nahradil nemajetkovou újmu a škodu poškozené společnosti, peněžitý trest řádně plní a byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody (viz č. l. 1, 2 spisu vedeného u městského soudu). Městský soud žalobní námitky shrnul v bodech 5. až 8. a 12. napadeného rozsudku.

[17] Obecně nelze považovat postup, kdy soud vyjde z argumentace správních orgánů, za vadný. Smyslem soudního přezkumu není stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto v případech shody názoru soudu a odůvodnění napadeného rozhodnutí

pokračování

může soud odkazovat právě na toto odůvodnění (k tomu viz např. rozsudky NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).

[18] Městský soud žalobní námitku, že se žalovaný nedostatečně zabýval otázkou, zda je pokračování v trestném činu opětovným páčáním trestné činnosti, tedy opětovným porušením veřejného pořádku, vypořádal v bodech 28. a 30. napadeného rozsudku. Odkázal na závěry žalovaného obsažené na str. 3 napadeného rozhodnutí, že jakékoliv narušení zákonů lze za určitých okolností považovat za závažné narušení veřejného pořádku a nemusí jít přitom pouze o jednání, které naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu. Dle žalovaného je třeba za opakované útoky považovat i útoky kvalifikované jako jediný trestný čin. V tomto rozsahu je tedy napadený rozsudek přezkoumatelný.

[19] Dále stěžovatel v žalobě poukazoval také na to, že posouzení záruky týkající se zlepšení jeho chování nemá oporu ve spisovém materiálu, tedy že žalovaný nezohlednil nepřímý úmysl a míru zapojení stěžovatele do trestné činnosti, že stěžovatel žije na území ČR 6 let a nikdy nebyl souzen za spáchání trestného činu či přestupku a že stěžovateli byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody pod spodní hranicí trestní sazby. Stěžovatel v žalobě rovněž tvrdil, že poškozené nahradil škodu, nemajetkovou újmu a peněžitý trest rovněž řádně plní, a proto byl z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn.

[20] Městský soud se však výše zmíněnými námitkami nezabýval a pouze se omezil na zopakování argumentace žalovaného, ze které nevyplývají žádné závěry, které by, byť nepřímě, skutečnosti obsažené v žalobních tvrzeních vyvrátily. V napadeném rozsudku tedy není obsaženo žádné hodnocení výše uvedených žalobních námitek a je v tomto rozsahu nepřezkoumatelný.

III.b Přezkoumatelnost posouzení otázky přiměřenosti

[21] Stěžovatel dále spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že nebyla vypořádána žalobní námitka týkající se zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Městský soud rovněž pouze odkázal na napadené rozhodnutí, s nímž se ztotožnil. Dle kasačního soudu je tato námitka nedůvodná, jelikož v tomto rozsahu je napadený rozsudek přezkoumatelný.

[22] Stěžovatel v žalobě k otázce přiměřenosti napadeného rozhodnutí pouze uváděl obecná tvrzení o tom, že na území ČR pobývá od roku 2013, má zde pevné rodinné a soukromé vazby, vyživovací povinnost k dětem a k manželce, kteří na území taktéž pobývají. Stěžovatel žalovanému vyčítal, že tyto skutečnosti v napadeném rozhodnutí nezohlednil.

[23] Jak již bylo výše uvedeno, obecně není pochybením, když si městský soud přisvojí závěry žalovaného a pouze na ně ve svém rozhodnutí odkáže. Městský soud v bodě 35. napadeného rozsudku považoval posouzení přiměřenosti žalovaným za dostatečné a v následujících bodech napadeného rozsudku na jeho argumentaci odkázal. Žalovaný na str. 4 napadeného rozhodnutí vzal v potaz délku pobytu stěžovatele na území ČR, dále také to, že děti stěžovatele jsou dospělé, manželka s dětmi nejsou na něm pobytově vázáni a zároveň se v době výkonu trestu odnětí svobody stěžovatele musely o sebe postarat bez jeho pomoci.

[24] Vzhledem k obecnosti žalobních námitek postačilo, že se městský soud ztotožnil se závěry žalovaného a odkázal na ně, jelikož tyto byly dostatečně odůvodněné.

[25] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud dodává, že otázka účelovosti kasační stížnosti a postupu stěžovatele v průběhu správního řízení není pro rozhodnutí ve věci relevantní. Proto se těmito otázkami kasační soud nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.), v němž se bude zabývat žalobními námitkami týkajícími se posouzení podmínky narušení veřejného pořádku závažným způsobem dle § 87 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců. V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu zde uvedeným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. června 2024

JUDr. Radan Malík
předseda senátu